

DUŠNOST

Jedná se o subjektivní pocit ztíženého dýchání a nedostatku vzduchu, který dítěti způsobuje významný diskomfort, stresuje jeho i rodinu.

Někdy v posledních dnech života přechází dýchání do takzvaného Cheyne-Stokesova, které dítěti nepříjemné být nemusí, ale vyleká okolí. Hloubka dýchání při něm postupně klesá, až přechodně zcela vymizí, a poté se zvolna prohlubuje zpět k maximu; tyto cykly se opakují.

Příčiny: základní onemocnění, které způsobuje postižení dýchacího systému či srdce, dále anemie, strach, bolest, pneumonie, pneumotorax, plicní embolie, nádory utlačující plíce a dýchací cesty, nervosvalová onemocnění, srdeční příčiny, výpotky (pleurální/ perikardiální/ ascites).

Léčba:

- chladný, čerstvý vzduch v místnosti, poloha v polosedu s podloženými zády, vzdušný oděv;
- fyzioterapie, dechová rehabilitace, odsávání z dýchacích cest;
- oxygenoterapie – podání zvlhčeného kyslíku pomocí nosních brýlí či obličejové masky;
- bronchodilatancia při bronchospasmu inhalačně (salbutamol, ipratropin);
- morfin a další silné opioidy (počáteční dávka poloviční než dávka analgetická);
- anxiolytika (benzodiazepiny);
- kortikoidy – dexamethason (při bronchospasmu, zvýšeném intrakraniálním tlaku);
- intubace a umělá ventilace v terminální fázi obvykle nejsou indikovány, respektive záleží na konkrétním onemocnění.

KAŠEL

Příčiny: infekce dýchacích cest a plic, neinfekční postižení dýchacího traktu, zahlenění, gastroezofageální reflux, aspirace, léky (typicky ACE inhibitory), srdeční příčina.

Často doprovází dušnost, pro dítě je kašel velmi nepříjemný, vysilující.

Léčba:

- zvýšená poloha horní poloviny těla, chladnější, zvlhčený vzduch;
- dechová rehabilitace s odsáváním;
- oxygenoterapie, inhalace vincentky;
- antitusika (kodeinová/ nekodeinová), morfin při přetrvávajícím vysilujícím kašli;
- bronchodilatancia inhalačně při bronchospasmu;
- mukolytika.